

Hjælpe barnet på vej

Børn med et stort ordforråd og viden kan nemmere læse og forstå tekster:

- Lad dit barn deltage i forskellige aktiviteter, ture osv.
- Læs bøger for dit barn og/eller se fjernsynsudsendelser om et bestemt emne.
- Tal sammen om de erfaringer/oplevelser, som dit barn har fået

Børn får mere lyst til at læse og skrive, hvis forældrene viser vejen:

- Vis, at det er vigtigt for dig selv at læse og skrive.
- Forær dit barn bøger og/eller gå på biblioteket sammen.
- Opforder dit barn til at læse sig til viden.

Når dit barn staver og skriver:

- Husk at rose og opmuntre, så dit barn bevarer lysten til at skrive!
- Forvent ikke dit barn staver korrekt.
- Hvis ordet kan læses op og lyder som et rigtigt ord, er det et godt tegn.
- Hvis dit barn har lært om stumme bogstaver (fx h i hvor) og derfor i en periode sætter h foran v i mange ord, er det et godt tegn på, at dit barn er ved at lære en staveregul. Ros dit barn, men fortæl også den rigtige stavemåde.
- Leg med ord derhjemme, fx "Hvem kan finde det længste / sjoveste / mærkeligste ord i avisen (eller i en reklame, et ugeblad).
- Lad dit barn skrive tit, fx små sedler og hilsner.

Når dit barn læser sin lektie op for dig:

- Tal med dit barn om, hvad det er for en slags tekst, hvordan den skal læses og med hvilket formål.
- Vær interesseret i at høre dit barn læse op, så du kan følge med i, hvor dygtig dit barn er blevet.
- Husk at opmuntre og rose når dit barn læser og skriver. Det er vigtigt at rose for det barnet kan, i stedet for at fokusere på det barnet ikke kan.

Læs mindst 15 min. om dagen hver dag.

Hør dit barn læse højt for dig mindst 15 min. hver dag. På dette trin er det yderst vigtigt, at I træner selvstændig læsning på eget niveau. Læs også gerne højt for dit barn evt. som godnatlæsning.

LÆSNING I 2.-3. KL.

Læsning er en fælles opgave

Dit barn er godt i gang med læsning og skrivning og skal til at lære at læse og skrive ord, der ikke helt staves, som de lyder, fx hvor, mand, komme. Dit barn skal også læse rigtigt meget, så det hurtigt kan genkende flere og flere af de trykte ord eller dele af ord som fx endelser. Når dit barn bliver en hurtig og sikker læser, kan det bedre læse en tekst for at lære om et emne. Dit barn er højst sandsynlig bedre til at læse end til at stave og skrive selv. Efterhånden vil dit barn kunne stave mere og mere korrekt. Men alle børn udvikler ikke deres læsning og stavning i samme tempo. Det er vigtigt, at dit barn får undervisning på netop det niveau, som det er kommet til i sin læseudvikling. Uanset niveau skal dit barn fortsat øve sig i at læse og har brug for din støtte derhjemme.

Hvorfor er det vigtigt at læse hjemme?

Forskning peger på, at det tager 5000 timer at udvikle en læsekompetence. Det vil sige 500 timer årligt fra 0.-9.kl, hvilket svarer til 9,6 timer ugentligt. Bare 15 min. læsning hjemme hver dag er af stor betydning for jeres barns læseudvikling.

Børn, som læser både i skolen og i fritiden, bliver ofte gode læsere. Man lærer at læse ved at læse. Børn som får læst højt hver dag bliver ofte gode læsere. Højt læsning giver nærhed og gode fællesoplevelser, også selvom dit barn godt kan læse bøger alene, kan du som forældre bidrage med de gode historier, som barnet endnu ikke kan læse selv.

- Lad dit barn få læsetid hver dag, hvor han/hun læser i sin frilæsningsbog.
- Sørg for, at dit barns læsetid bliver hyggelig, og at der er ro omkring dit barn.
- Spørg dit barns lærer om, hvor lette bøger dit barn skal læse selv. Det er vigtigt, at dit barn ikke læser for svære bøger.
- Vis interesse for de bøger, dit barn læser.

Når dit barn læser for dig

- Sørg altid for tid og ro til læsningen.
- Find et tidspunkt, hvor dit barn er frisk.
- Brug kun et par af nedenstående tips, når I læser en bog.

Før du læser:

- Vælg forskellige typer bøger og lad barnet være med til at vælge.
- Kig på forsiden og evt. bagsiden af bogen.
- Læs overskrifter og se billeder.
- Snak om, hvad bogen mon handler om.

Mens du læser:

- Stil spørgsmål til teksten/lad dit barn stille spørgsmål
- Del teksten op i små afsnit sammen med barnet.
- Lad dit barn gætte på, hvad der videre sker.
- Du skal ikke afbryde, hvis barnet læser fejl, men hjælpe, hvis fejlen ødelægger forståelsen.
- Forklar/snak om svære ord undervejs.
- Snak om handlingen undervejs, fx når du har læst en side. "Hvad mon der sker nu?"
- Lad barnets lyst bestemme tempoet.

Hvis dit barn ikke kan læse et ord, kan du foreslå:

- at læse det igen.
- at gætte ud fra sammenhæng.
- at hente hjælp i billeder.
- at se på begyndelsesbogstavet.
- at se på de første bogstaver i ordet (den første stavelse).
- at udtale de første bogstavlyde.
- at stave/lydere hele ordet evt. stavelse for stavelse.
- at du siger ordet.

Når du har læst:

- Snak om, hvad teksten handlede om.
- Hvis teksten har en klar rækkefølge, list disse op og tegn en tidslinje / handlingsbro.
- Snak om de svære ord.
- Sammenlign det barnet allerede ved, med det nye I møder i teksten.

Når du læser for dit barn

Læs for eller med dit barn hver dag. Selv om de fleste børn i 2. – 3. kl. godt kan læse selv, kan de stadigvæk godt lide at få læst bøger højt.

Før du læser:

- Vælg sammen med dit barn forskellige typer bøger - også små fagbøger.
- Kig bogen igennem sammen med barnet, før du læser den op. Se også på bagsiden, indholdsfortegnelsen, titel og billeder. Tal om, hvad den mon handler om.
- Hvis du læser en fagbog, så tal om, hvad dit barn i forvejen ved om bogens emne - og spørg dit barn om, hvad han/hun gerne vil have at vide i bogen.
- Hvis du læser en fagbog om et bestemt emne, kan du bede dit barn om at lede efter overskrifter med tekst under, som han/hun gerne vil have læst op.

Mens du læser:

- Læs tydeligt og udtal alle ordene præcist og fuldt ud. Bed dit barn om at gætte på betydningen af ukendte ord ud fra den sammenhæng, de står i.
- Snak om handlingen undervejs, fx spørg dit barn, når du har læst en side: "Hvad mon der sker nu?"

Når du har læst:

Nu kan I tale om bogen. Du kan for eksempel spørge sådan:

- Hvad kunne du bedst lide i bogen? Hvorfor?
- Hvad kunne du ikke lide? Hvorfor?
- Var der noget der var svært at forstå? Hvad?
- Forestil dig, hvad der sker, når historien er slut.
- Fik bogen dig til at tænke på noget bestemt eller på andre bøger?
- Hvis du har læst en fagbog, så spørg dit barn, om hvad hun/han fik ud af bogen. Fik dit barn svar på det, han/hun ville vide?

N.B.

Hvis du ikke har mulighed for at læse op for dit barn, kan I låne bog og lydbånd på biblioteket. Det er allerbedst, hvis I kan lytte til bogen sammen, for så kan I lave de fleste af aktiviteterne ovenfor.